

**MINISTERSTWO TRANSPORTU,
BUDOWNICTWA i GOSPODARKI MORSKIEJ
Państwowa Komisja Badania Wypadków Lotniczych**

Dot. zdarzenia nr: 187/03

UCHWAŁA

Państwowej Komisji Badania Wypadków Lotniczych, w składzie:

Przewodniczący posiedzenia, Z-ca przewodniczącego Komisji:	mgr inż. Andrzej Pussak
Członek Komisji:	dr inż. Dariusz Frątczak
Członek Komisji:	mgr inż. Bogdan Fydrych
Członek Komisji:	mgr inż. Jerzy Kędziński
Członek Komisji:	dr n. med. Jacek Rożyński
Członek Komisji:	mgr inż. Waldemar Targalski
Członek Komisji:	dr inż. Stanisław Żurkowski

Po rozpatrzeniu na posiedzeniu w dniu 9 maja 2012 r. okoliczności zdarzenia lotniczego samolotu L-410 UVP E15 Turbolet o znakach rozpoznawczych SP-TPB, które wydarzyło się w dniu 29 października 2003 r. po starcie z lotniska Katowice-Pyrzowice (EPKT), **działając na podstawie ustawy z dnia 3 lipca 2002 r. Prawo lotnicze (Dz. U. 2006 r., Nr 100, poz. 696 z zm.)**, Państwowa Komisja Badania Wypadków Lotniczych przyjmuje ustalenia wyżej wymienionego podmiotu dokonane wraz z Urzędem Lotnictwa Cywilnego i uznaje, iż:

Przebieg i okoliczności incydentu:

Po starcie z lotniska Katowice-Pyrzowice (EPKT) do lotu sprawdzającego procedury i urządzenia radiowo-nawigacyjne lotniska Kraków-Balice (EPKK), w piątej minucie po starcie, na wysokości 1140 m nad powierzchnią ziemi, w locie ustalonym, wystąpiła awaria lewego silnika. Zjawisku towarzyszył głuchy odgłos, śmigło zostało przestawione automatycznie w chorągiewkę, piloci ręcznie wyłączyli dopływ paliwa do tego silnika. Do chwili zaistnienia zdarzenia parametry pracy obu silników były zgodne z WT. Nie było pożaru. Nie było sygnalizacji drgań. Załoga wykonała zakręt w kierunku lotniska Katowice-Pyrzowice i wykorzystując drugi silnik, wylądowała bez dalszych uszkodzeń.

Przyczyną incydentu było:

Zmęczeniowe urwanie się łopatki turbiny sprężarki na poziomie zamka jodełkowego osadzonego w dysku turbiny. Ognisko zmęczeniowe powstało na powierzchni czołowej zamka, w jego narożniku. Urwana łopatka spowodowała rozległe uszkodzenia wewnętrzne wirujących części gorących i współpracujących z nimi części stałych, co wywołało nadmierne wibracje całego silnika, które doprowadziły do szybkiego uszkodzenia układu olejowego i regulatora obrotów śmigła.

Komisja nie akceptuje zaproponowanego zalecenia dotyczącego bezpieczeństwa.

Komisja nie określa dodatkowo zaleceń dotyczących bezpieczeństwa wobec nieotrzymania od producenta silnika analizy niezawodności w zakresie tego typu przypadków wraz z podaniem proponowanych zabezpieczeń w stosunku do pozostałego sprzętu użytkowanego w Polsce.

Podpisy Komisji

Z-ca Przewodniczącego Komisji: Andrzej Pussak

podpis na oryginale

Członek Komisji: Dariusz Frątczak

podpis na oryginale

Członek Komisji: Bogdan Fydrych

podpis na oryginale

Członek Komisji: Jerzy Kędzierski

podpis na oryginale

Członek Komisji: Jacek Rożyński

podpis na oryginale

Członek Komisji: Waldemar Targalski

podpis na oryginale

Członek Komisji: Stanisław Żurkowski

podpis na oryginale